

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
узви вобастаи Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон Насриддинзода Э.С.
аз «29» 01 соли 2026.

НУСХА АЗ СУРАТМАҶЛИСИ №6-и

ҷаласаи кафедраи ҳуқуқи байналмилалӣ факултети ҳуқуқшиносии
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

аз 24-уми январи соли 2026.

ш. Душанбе

Раис: мудири кафедра, н.и.х., дотсент Қодиров Н.А.

Котиб: лаборанти кафедра Одинаева З.Ҷ.

ИШТИРОК ДОИШТАНД: мудири кафедра, н.и.х., дотсент Н.А. Қодиров,
профессор Н.М. Имомзода, дотсентон М.Н. Раҷабзода, Х.Р. Қодиркулов, Ф.С.
Сулаймонов, А.М. Мирзоев, Ҳ.Х. Саидзода, И.И. Саломов, номзадҳои илмҳои
ҳуқуқшиносӣ Н.Ҳ. Одиназода, Ҷ.С. Сайвализода, ассистентон У.С. Одиназода,
Э.А. Шохӣён, Ф.А. Одиназода ва лаборанти кафедра З.Ҷ. Одинаева.

РЁЗНОМАИ ҶАЛАСА:

1. Муҳокимаи диссертатсияи унвоничӯи кафедраи ҳуқуқи байналхалқии
факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Одиназода
Убайдуллоҳ Саймаҳмуд дар мавзӯи «Танзими ҳуқуқи вазъи шахсони воқеӣ
дар муносибатҳои ҷамъиятии дорои унсuri хориҷӣ» аз рӯйи ихтисоси 5.5.3.
Ҳуқуқи маданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ
хусусӣ

Роҳбари илмӣ: Раҷабзода Маҳмадёр Носир – номзоди илмҳои
ҳуқуқшиносӣ, дотсент, ректори Донишқадаи омӯзгорӣ Тоҷикистон дар
ноҳияи Рашт.

Шунида шуд: Оид ба масъалаи мазкур унвончӯ Одиназода Убайдуллоҳ
Саймаҳмуд вобаста ба мубрамиёт, вазифа, мақсад ва наwgониҳои илмӣ
таҳқиқи диссертатсионӣ баромад намуда, қайд намуд, ки дар танзими вазъи
ҳуқуқи шахсони воқеӣ дар муносибатҳо бо унсuri хориҷӣ аз мақоми хос
бархӯрдор мебошад. Зеро, ҳамгирой ва тавсеаи муносибатҳои байналмилалӣ,
рушди босуръати муносибатҳои байнидавлатӣ, аз ҷумла дар самти алоқа,

наклиёт ва муносибатҳои ҳамчавор байни давлатҳо густариш ёфта, робитаҳои гуногун байни шаҳрвандони Тоҷикистон ва шахсони хориҷӣ ба миён омаданд. Дар ин замина ба туфайли сиёсати «дарҳои кушод»-и ҳукумати мамлакат ва сиёсати сулҳпарваронаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон рушди муносибатҳои дорои унсури хориҷӣ бо иштироки шахсони воқеӣ аз ҳисоби васеъ гаштани муносибатҳои савдои хориҷӣ, афзоиши муҳочирати меҳнатӣ, рушд намудани муносибатҳои оилавӣ байни шаҳрвандони давлатҳои гуногун ва дигар муносибатҳои дорои унсури хориҷӣ бо иштироки шахсони воқеӣ дар тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷамъиятӣ ба назар мерасад.

Бо ин назардошт, омӯзиши вазъи ҳукукии шахсони воқеӣ дар муносибатҳои ҷамъиятии дорои унсури хориҷӣ на танҳо аҳаммияти илмӣ назариявӣ, балки воқеияти низоми ҳукуки миллӣ ва низоми ҳукуки байналмилалиро ифода мекунад.

Таърихан, вобаста ба вазъи ҳукукии шахсони воқеӣ (шаҳрвандони хориҷӣ, шахсони бешаҳрванд, гурезагон) таҳаввулоти тӯлонӣ ба амал омадааст, чун аз таҳаммулнопазирӣ нисбат ба онҳо то аз байн рафтани чунин муносибат, гузариши онҳо аз ҳолати беҳуқуқӣ то ба даст овардани ин ё он ҳаҷми ҳукуку уҳдадорихо, ҳимояи ҳуқуқӣ ва ғайра.

Масъалаи субъекти ҳуқуқӣ ва вазъи ҳукукии шахсони воқеӣ ҳамчун иштирокчиёни муносибатҳои байналмилалии хусусӣ аз аҳаммияти муҳим бархӯрдор мебошад. Дар замони муосир шароити боз ҳам густариш ёфтани муносибатҳои иқтисодиву маданӣ вақте, ки муносибатҳои ҳуқуқӣ дар дохили як давлат ба миёномада дар дигар давлат оқибатҳои ҳукукиро ба вучуд меорад ва бештари ин муносибатҳо бо иштироки шахсони воқеӣ сурат мегиранд. Таҳлили масъалаҳои коллизии ин муносибатҳо ва пажӯҳиши масъалаҳои ба онҳо алоқаманд ҳамчун масъалаи мубрами илми ҳукуки байналмилалии хусусӣ эътироф карда мешавад.

Дар чараёни чаласа аз ҷониби иштирокчиён д.и.х., дотсент Имомзода Н.М. дотсентон Сулаймонов Ф.С., Сайвализода Ҷ.С. ва Мирзоев А.М., ба унвонҷӯ саволҳо дода шуд, ки ба онҳо Одиназода Убайдуллоҳ Саймаҳмуд вобаста ба саволҳои гузашта ҷавобҳои мукамал гардонид.

Баъдан роҳбари илмӣ унвонҷӯ Раҷабзода Маҳмадёр Носир - номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, ректори Донишқадаи омузгорӣ Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт баромад намуда, оид ба фаъолияти илмӣ-омузгорӣ ва таҷрибаи таҳқиқоти илмӣ Одиназода Убайдуллоҳ Саймаҳмуд баромад намуда, ибраз дошт, ки унвонҷӯ омузгори хуб буда, малакаи баланди эҷодӣ дорад ва таҳқиқоти диссертатсионӣ ӯ ҳамчун кори анҷомёфтаи илмӣ ба ҳисоб

меравад ва мавзуи он ба истехсолоти илмӣ ҳуқуқшиносӣ пайвандӣ дошта, барои татбиқи ҳадафҳои стратегии давлат мусоидат менамояд.

Диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси 5.5.3. Ҳуқуқи маданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ мутобикат карда, барои ҳимоя аз рӯйи ихтисоси мазкур тавсия дода мешавад.

Дар охир аз иштирокчиёни ҷаласа хоҳиш карда шуд, ки довталабро дастгирӣ намоянд.

Сипас, раиси ҷаласа н.и.х., дотсент Қодиров Н.А. баромад намуда, диссертатсияро ҳамчун кори анҷомёфта ба ҳимоя тавсия намуд.

Дар муҳокимаи диссертатсия иштирокчиёни дигар, аз ҷумла н.и.х., дотсентон Қодиров Н.А., Имомзода Н.М., Сулаймонов Ф.С., Қодирқулов Х.Р. ва Сайвализода Ҷ.С. баромад намуда, ба унвонҷӯ тавсияҳои муфиди илмӣ доданд.

Баромадкунандагон дар рафти муҳокимаи диссертатсия муҳимияти мавзуи таҳқиқро қайд карда, саҳми шахсии унвонҷӯро дар таҳқиқу баррасии масъалаҳои назариявӣ-амалӣ ва методологӣ мавзуи мазкур муҳим арзёбӣ намуданд.

Қайд карда шуд, ки Одиназода Убайдуллоҳ Саймаҳмуд муҳаққиқи пурмахсул буда, муаллифи 9 таълифоти илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 3 маҷалаҳои дигар нашр намудааст, инчунин иштирокчии конференсия ва семинарҳои илмӣ-амалӣ ва назариявӣ байналмилалӣю ҷумҳуриявӣ ва дохилидонишгоҳӣ мебошад.

Ҳамчунин, дар рафти муҳокима баромадкунандагон як қатор пешниҳодҳо ва андешаҳои муҳимро баён карданд. Аз ҷумла, онҳо таъкид намуданд, ки зарур аст нуктаҳои алоҳида ва асосии диссертатсия бо таври дақиқ, возеҳӣ ва мушаххасии бештар ифода карда шаванд. Баробари ин, пешниҳод гардид, ки механизмҳо, роҳҳо ва шароити воқеии амалӣ гардондани пешниҳодҳо ва тавсияҳои илмӣ пешниҳодшуда бо мисолҳои мушаххас тавзеҳ дода шаванд. Дар маҷмӯъ тавсияҳои аз ҷониби мутахассисон пешниҳодшуда ба таҳқиқи диссертатсионӣ мусоидат менамоянд.

Одиназода Убайдуллоҳ Саймаҳмуд ба эродҳои баромадкунандагон ҷавобу шарҳҳои муфассал дод. Сипас, лоиҳаи хулосаи кафедра, ки дар асоси баромади баромадкунандагон омода карда шудааст, шунда шуд.

Ҷаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Одиназода Убайдуллоҳ Саймаҳмуд дар мавзуи «Танзими ҳуқуқии вазъи шахсони воқеӣ дар муносибатҳои ҷамъиятии дорои унсури хориҷӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ

аз рӯйи ихтисоси 5.5.3. Ҳуқуқи маданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ, кори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Одиназода Убайдуллоҳ Саймаҳмуд дар мавзӯи «Танзими ҳуқуқии вазъи шахсони воқеӣ дар муносибатҳои ҷамъиятии дорои унсӯри хориҷӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 5.5.3. Ҳуқуқи маданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ, бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-018 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи кафедраи ҳуқуқи байналхалқии факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон санаи 24 январи соли 2026, №6 қабул гардидааст.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: ҳамагӣ - 14 нафар. Натиҷаҳои овоздихӣ: «тарафдор» - 14 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раис: номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
Дотсент, мудири кафедраи ҳуқуқи
байналмилалӣ факултети ҳуқуқшиносии
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Қодиров Н.А.

Котиби ҷаласа: лаборанти кафедра

Одинаева З.Ч.

Имзои Қодиров Н.А. ва Одинаева З.Ч. ро
тасдиқ мекунам:

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Шодихонзода Э.Ш.

24.01.2026

Суроға: 734025, ш. Душанбе, х. Бонистон, 17.

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Тел.: 2217711, факс: 2271510

Почтаи электронӣ: info@tnu.tj,

сомонаи интернетӣ: www.tnu.tj